

Beadandó házi feladatok

1. sorozat (beadási határidő 2016.10.12. 8:15 T61/62)

1. Bizonyítsuk be, hogy $\frac{4^n}{n+1} < \binom{2n}{n} < 4^{n-1}$, ha $n \geq 5$ egész! $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\binom{2n}{n}} = ?$
2. n egyenest a síkon általános helyzetűnek hívunk, ha közülük semelyik kettő nem párhuzamos, és semelyik három nem megy át közös ponton. Legyen $a(n)$ az a szám, ahány részre osztja a síkot n általános helyzetű egyenes! Bizonyítsuk be, hogy alkalmas A, B, C valós számokra $a(n) = An^2 + Bn + C$. (Bátrabbak szorgalmi feladatként elgondolkodhatnak azon is, hogy n általános helyzetű sík hány részre osztja a teret.)

3. Határozzuk meg a következő határértékeket:

- (a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{8^{n+5} + \cos^2(n!)}{7n^{2009} + 2^{3n}} + \frac{\sin^2((\sqrt{2})^n) \cdot (\sqrt{11})^n + n^{10000}}{n! + \binom{n}{4}} \right)$,
- (b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left((n^3 + 7n - 6)^{1/3} - (n^3 + 2n + 3)^{1/3} \right)$,
- (c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^3 \sqrt{n+4}}{4n^2 - 2n + 1} \right)^{3/n}$,
- (d) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(2n)!}{n^n}$. (Ötlet: vizsgáljuk az $\frac{a_{n+1}}{a_n}$ sorozat viselkedését.)

4. Határozzuk meg az $a > 0, b > 0$ (pozitív valós) paraméterek minden lehetséges értéke mellett a következő határértékeket:

- (a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^2 - 1}{2n - 1} - an \right)$,
- (b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{(n-a)(n+b)} - n \right)$.
- (c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n^2 + 1} - a(n+1) \right)$.

5. (a) $\lim_{n \rightarrow \infty} n^2 \left(\sqrt{\cos \frac{2}{n}} - \sqrt{\cos \frac{1}{n}} \right) = ?$ (Emlékeztető: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2} = \frac{1}{2}$.)

(b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt[n]{2^n + n^3} \cdot \left(\frac{n^2 - 1}{1 + 3 + 5 + \dots + (2n-1)} \right)^{\binom{n}{2}} \right) = ?$

6. (a) Bizonyítsuk be, hogy ha $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_{n+1} - a_n) = c$, ahol $c > 0$, akkor $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty$. Az állítás megfordítása *nem* igaz: mutassunk példát olyan sorozatra, melyre $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty$, és $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_{n+1} - a_n) = 0$.

(b) Mutassunk példákat olyan a_n és b_n sorozatokra, hogy (i) $a_n - b_n \rightarrow 0$, de a_n/b_n nem tart 1-hez, illetve (ii) $a_n/b_n \rightarrow 1$, de $a_n - b_n$ nem tart 0-hoz.

7. Az $\alpha > 0, \beta > 0$ paraméterek minden lehetséges értéke mellett határozzuk meg az alábbi határértékeket:

(a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1 + \alpha + \dots + \alpha^{n-1}}{2^n} \right)^{2^{n+3} - 5}$,

(b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n} \sin\left(\frac{\alpha}{n}\right) \right)^{1/(1 - \cos(\frac{\beta}{n}))}$. (Útmutatás: Használjuk a $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$, $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2} = \frac{1}{2}$ határértékeket.)

(Megj. Előadáson szerepeltek a köv. állítások: 1.Áll.: Ha $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty$, akkor $\lim_{n \rightarrow \infty} (1 + \frac{1}{a_n})^{a_n} = e$,
 $\lim_{n \rightarrow \infty} (1 - \frac{1}{a_n})^{a_n} = 1/e$. 2.Áll.: Ha $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty$ vagy $-\infty$, $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = +\infty$ vagy $-\infty$ és $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{b_n}{a_n} = c$,
akkor $\lim_{n \rightarrow \infty} (1 + \frac{1}{a_n})^{b_n} = e^c$.)

8. Igazoljuk, hogy az $(1 + \frac{1}{n})^{n+1}$ sorozat monoton.

9. Legyen $a > 1$ rögzített. Igazoljuk, hogy a

$$b_{n+1} = \frac{1}{3} \left(2b_n + \frac{a}{b_n^2} \right); \quad b_1 = 1$$

rekurzív formulával definiált sorozat konvergens, és határozzuk meg $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n$ értékét. (Útmutatás: a korlátosság bizonyításához használjuk a számtani-mértani középére vonatkozó egyenlőtlenséget.)

10. Mutassuk meg, hogy az $a_1 = 1; a_{n+1} = \frac{4}{4-a_n}$ ($n = 1, 2, \dots$) rekurzív sorozat konvergens, és keressük meg a határértékét. (Plusz pontért: Legyen $a_1 = \alpha \neq 4$ tetszőleges. Hogyan viselkedik a sorozat?)

11. Határozzuk meg az alábbi függvények határértékeit a megfelelő helyeken.

(a) $\lim_{x \rightarrow -3} \frac{x^2+7x+12}{x^2+5x+6}$,

(b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+4x}-\sqrt{1-2x}}{\sqrt{1+x}-\sqrt[3]{1+x}}$,

(c) $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{\cos \frac{x}{2} - \sin \frac{x}{2}}{\cos x}$.

12. Tekintsük a következő valós változós, valós értékű függvényeket. Határozzuk meg a (lehetséges legbővebb) értelmezési tartományt, az értékészletet, és vázoljuk a grafikont. Invertálhatóak-e a függvények? Ha igen, határozzuk meg az inverzüket. Ha nem, lehetséges-e a függvényt megszorítani egy korlátos intervallumra úgy, hogy a megszorítás már invertálható legyen? Ha lehetséges, adjuk meg a megszorított függvény inverzét!

(a) $f(x) = \frac{3x+1}{x+1}$,

(b) $f(x) = 3 \operatorname{tg} 2x - 1$,

(c) $f(x) = 2\{\frac{x}{3} - \frac{1}{6}\} + 1$. Itt $\{a\}$ az $a \in \mathbb{R}$ szám törtrészét jelöli.

13. Határozzuk meg $\liminf a_n$ -t és $\limsup a_n$ -t, ha $a_n = \cos(n\frac{\pi}{2}) \cdot (\frac{n+2^{3n}}{\sqrt{n} \cdot 3^{2n}})^{1/n}$.

14. Keressünk olyan a_n számsorozatot, amelyre a_n torlódási pontjainak halmaza \mathbb{N} . Mennyi $\liminf a_n$ és $\limsup a_n$?

15. Osztályozzuk a következő függvény szakadási helyeit az A, B, C valós paraméterek minden értékére:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x}{x+1} & \text{ha } x < -1, \\ A & \text{ha } x = -1, \\ B \operatorname{sgn} x & \text{ha } -1 < x < \pi, \\ C & \text{ha } x = \pi, \\ \frac{\sin x}{x-\pi} & \text{ha } x > \pi. \end{cases}$$

16. Legyen

$$f(x) = \begin{cases} (\sin(\sqrt{x}))^2 & \text{ha } x > 0, \\ Ax + B & \text{ha } x \leq 0. \end{cases}$$

Hogyan válasszuk meg az A és a B paraméterek értékét ahhoz, hogy az $f(x)$ függvény minden $x \in \mathbb{R}$ pontban differenciálható legyen? Írjuk fel az $f'(x)$ deriváltfüggvényt!

17. Mutassuk meg, hogy az

$$f(x) = \begin{cases} x^2 \sin \frac{1}{x} & \text{ha } x \neq 0, \\ 0 & \text{ha } x = 0 \end{cases}$$

függvény minden $x \in \mathbb{R}$ esetén differenciálható (számoljuk ki a deriváltját), de a deriváltfüggvénye nem folytonos a 0-ban.

18. Adjuk $f(x) = \sqrt[3]{22 + 4x^2 + x^4}$ értelmezési tartományát, értékkészletét! Szorítsuk meg a (lehetséges legbővebb) $x_0 = 2$ pontot tartalmazó intervallumra úgy, hogy invertálható legyen. Mennyi az *inverz függvény* deriváltja a 3 pontban?

19. $f(x) = \arcsin(\sqrt{\frac{1}{2} + 4x^4})$ Adjuk meg az értelmezési tartományát! Igazoljuk, hogy a $[0, \frac{1}{\sqrt[4]{8}})$ intervallumra megszorítva a függvény invertálható! Mennyi lesz az inverzének a deriváltja az $y_0 = \frac{\pi}{3}$ pontban?

20. Írjuk fel $f(x) = (\ln(3x))^{\operatorname{tg}(\pi x)} + \frac{x^3 \sqrt{x^2+1}}{\sqrt{x^2+3}}$ érintőegyenésének egyenletét az $x_0 = 2$ pontban.